

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Principia Juris Canonici : Ex Libro ... Decretalium Gregorii
IX. Pontificis M / Antehac In Alma & Archi-Episcopali
Benedictina Universitate Salisburgensi**

König, Robert

Salisburgi, 1725

VD18 80460526

35. De statu Monachorum, & Canonicorum regularium.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61800](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61800)

tractionem materiæ, aut libertatis ejus, qui vover, illud reddere cassum vim obligandi ei adimendo. Pertinet autem irritatio ad eos, à quibus aliorum voluntates dependent, vel absolute, vel in tantum, ne præjudicent. *Absolute* dependent voluntates Religiosorum à suo Prælato, hinc potest omnia eorum vota irritare, etiam abstrahendo ab omni præjudicio. Solum votum transeundi ad strictiorem ordinem probabiliter excipitur: cum quoad hoc non dependeant. Propter *evitandum præjudicium* dependent filii à Parente, uxor à marito, & vicissim, quatenus usus congrui impediatur, & universim omnes Christiani à S. Pontifice, & Episcopis, in quantum vertitur Ecclesiæ præjudicium, eatenus itaque eorum vota irritare possunt. *c. puella. causâ 20. q. 2. c. manifestum. c. noluit. causâ 33. q. 5. Azor. tom. 7. Inst. moral. lib. 11. c. 17.*

24 *Commutatio* voti nil aliud est, quàm materiã, de qua emissum est votum, mutare in aliam, ut peregrinationem in jejunium. Competit autem potestas ita commutandi vota ordinariè Episcopis, vel Episcopalem jurisdictionem habentibus. *c. 1. & ibi DD. h. s. Extraordinariè* etiam aliis v. g. ex privilegio, vel tempore Jubilæi ipsis Confessariis. Ubi tamen adverte, quòd tempore Jubilæi secundùm communiorem sententiam specialiter hæc potestas à S. Pontifice concedenda sit; nam aliàs independens est ab indulgentiis, ac proinde his concessis non videtur eò ipsò etiam data facultas commutandi vota: ut verò commutatio legitime fiat, justa causa intervenire debet, nimirum difficultatis votum implendi, vel utilitatis, si votò ligatus velit opus utilius præstare. Et siquidem de majori utilitate certò constet, v. g. Religionem ingredi paratus sit, nec Superioris autoritate opus est. *c. 4. h. s. a. 3. de Furejur. bene autem in dubio.*

Dispensatio voti est quædam remissio obligationis quæsitæ Deo per promissionem liberè

factam. Possunt autem in voto solenni dispensare solus S. Pontifex, in simplici etiam Episcopi, vel Episcopalem jurisdictionem habentes. *c. 1. h. s. & ibi Zoëf. n. 74.* Excipiuntur tamen quinque vota singulariter S. Pontifici reservata, nimirum *perpetuæ castitatis, religionis, & tres peregrinationes, scilicet ad limina Apostolorum, ad S. Jacobum Compostellam, & ad Terram Sanctam, quod ultra marinum appellatur c. 7. 9. & penult. h. s. Extrav. 5. de Penit. & remiss.*

TITULUS XXXV. De Statu Monachorum, & Canonicorum Regularium.

SUMMARIA.

1. *Status* quid nominis? Quid sit status religiosus?
3. *In quo differat* status Monachorum à statu Regularium? 4. 5. *Qua origo* & qui *Fundatores* status religiosi? 6. *Quod subiectum*? 7. *Quæ requiruntur*? 8. *Quis finis*? 9. *Qua obligatio* hujus status?

ETHæc de Regularibus, conversione, & voto in genere. Restat modò in specie Regularium vitam, *statumq; Religiosum* examinare.

§. I.
Status vox latè quæcumque, strictè verò accepta eam tantum vivendi rationem denotat, quæ quis alteri perpetuò, & stabiliter obligatur, cujusmodi in Ecclesia tres sunt, scilicet *Conjugum*, qui mutuis obsequiis: *Claustricorum*, qui Divino servitio, & Ministerio Ecclesiæ, & *Religiosorum*, qui suæ Professionis regulæ perpetuò vinculo obstringuntur. *S. Th. 2. 2. q. 183. a. 1.*

§. II.
Definitur status Religiosus, quòd sit fidelium ad Christianæ vitæ perfectionem tendentium stabilis in communi vivendi modus ab Ecclesia approbatus editis tribus votis paupertatis, castitatis, & obedientiæ. *S. Thom. 2. 2. q. 186. a. 1. 3. & 8.*

Dividitur status religiosus in *statum* Mo-

monachorum, & Canonicorum Regularium, quos in seipſe per hoc ab invicem differre dixeris, quod Monachi ſint tantum Clerici per accidens, & ex eſſentia ſua non Clerici, ſeu Laici; contra Canonici Regulares ſint Clerici per ſe, & ex eſſentia: conveniunt enim Monachi noſtræ temporis cum Canonicis Regularibus, & omnibus aliis Religioſis in tribus votis ſubſtantialibus, ſolumque quoad fines peculiare & in accidentalibus quibusdam differunt, conformiter particularibus regulis diverſis hominum humoribus accomodatis.

§. IV.

Cauſa efficiens ſtatûs Religioſi eſt vel remota, vel proxima.

Remota eſt juſ: & quidem ſi ſtatum religioſum ſecundum ſe, & quoad ſubſtantiam ſuam conſideres, ab ipſo Chriſto in nova Legge inſtitutus fuit, ad conſilia Evangelica excitante, ut adeo rectè dicatur Juris Divini conſulentis, non præcipientis. Si verò hunc ſtatum ſpectes quoad propriam regulam, ſive peculiarem, & determinatum modum vivendi, inſtitutioni Eccleſiæ varias Religiones approbantis natales ſuos in acceptis refert.

Proxima ſunt SS. Patriarchæ, & Fundatores Ordinum Religioſorum; puta S. Benedictus, Auguſtinus, Franciſcus, Dominicus, & alii, quos omnes hoc loco recentere, ubi hypothoſis non explico, eſſet extra chorû ſaltare.

§. V.

Subjectum ſtatûs Religioſi ſunt Monachi, & Canonici Regulares, qui nullam inter ſe proprietatem habentes, victu & veſtitu contenti, in comûni vivunt, ac tria vota obedientiæ, caſtitati, paupertatis profitentur. *c. 6. h. t.*

§. VI.

Forma ſtatûs Religioſi tribus requiſitis abſolvitur: etenim

I. requiruntur tria vota, paupertatis, caſtitati, & obedientiæ, quæ propterea vota ſubſtantialia Religionis appellantur, ſive dein ſo-

lennia, ſive ſimplicia tantum ſint; cum enim ſolemnitas voti ſolum: & ex inſtitutione Eccleſiæ, eam ſolemnitatem, ſicut in una religione Eccleſia poteſt exigere, ita in alia poteſt eandem non exigere. Id quod patet in Scholaſticis profitentibus Societatis, qui, licet non emittant vota ſolemnia, debent tamen dici veri Religioſi, ut definit Gregor. XIII. Anno 1584. in Bulla *Ascendente Domino*. Quod ſi alibi in jure legatur ad ſtatum Religioſum requiri vota ſolemnia, intelligendum eſt juxta juſ antiquum, quò talia vota ad Religioſum ſtatum neceſſaria erant. *Clem. 1. de Religioſ. domib. c. Religioſ. in ſim. de Senſ. excom. in 6.*

II. Requiritur, ut Religio, quam quis profitetur, ſit ab Eccleſia approbata. *c. ſin. X. c. un. in 6. Clem. un. & Extravag. Sancta Romana. de Relig. dom. c. un. de Voto. in 6. Sanchez lib. 5. in Decal. c. 4. n. 86. Suarez tom. 3. de Relig. lib. 2. c. 15. & alii apud Jacob Pignatell. tom. 1. conſult. 112. n. 4.* cum quibus docet, non eſſe fatiſ emittere tria vota eſſentialia, niſi ſolemnizentur in aliqua religione approbata. Et quidem hodie Epicoſopus novam Religionem recipere non poſſet, niſi à Sede Apoſtolica approbatam. *d. c. ſin. de Relig. domib. ſecus olim: nam Religiones S. Benedicti, Auguſtini, Baſilii, Antonii non fuerunt ab initio à Papa approbatæ, ſed ſolum ab Epicoſpis, quibus ſuberant; eſt ſenſim à Conciliis & Pontificibus ſint confirmatæ*

III. Requiritur ſtabilitas, ſeu permanentia, hoc eſt, ut quis ad tria illa vota, ſeu conſilia Evangelica obſervanda ſtabiliter obligetur: quippe ſtatuſ religioſuſ ſignificat quandam perpetuitatem ſaltem ex parte voventis, ut à Religione, cui ſemel ſe mancipavit, liberè recedere nequeat; quanquam à S. Pontifice omnium, & quorundam Religioſorum vota, ab ejuſdem Ordinis Superioribus ſolvi poſſint, Suarez *tr. 3. de Relig. lib. 2. c. 3.* Cui non obſtat, quòd Religioſi aliquando ex Monafteriis aſſuman-

O o

aſſuman-

assumantur ad Parochias, Episcopatus, ac Cardinalatus: quoniam tales substantialibus votis nihilominus manent obstricti, & propterea ferre debent habitum religionis, quamvis quoad aliquos paupertatis, & obedientiae effectus eximantur. *d. c. Monach. causâ 16. q. 1. c. Clerici penult. in fin. de Vita & honest. Clericor. S. Th. 2. 2. q. 185. a. 8. an regula sit de essentia status Religiosi? disputat Less. lib. 2. c. 14. n. 9.*

§. VII.

- 8 *Finis* status Religiosi est perfectio vitae Christianae per tria vota paupertatis, castitatis, & obedientiae adipiscenda.

§. VIII.

- 9 *Effectus* status Religiosi est obligatio ad servandam regulam, quam Religiosi profitentur, & tria illa vota: Obedientiam, castitatem, & paupertatem.

Vi obedientiae tenetur Religiosus obsequi Superiori praecipienti, quae vel directè, vel explicitè, vel indirectè, & implicitè sunt consentanea regulae, cui se generaliter adstrinxit, ut docent D. Th. *quodlib. 10. art. 19.* Sylvester *V. religio. 6. q. 6.* & pluribus prosequuntur Lessius *lib. 2. de F. & F. c. 51. dub. 9. n. 77.* Sanchez. *in Decal. lib. 6. c. 2. n. 9.*

De reformationibus, quas nonnunquam facere conantur Praelati, communiter dubitatur, an illas Religiosi vi obedientiae accipere teneantur? rem distinctione expediri posse video scilicet utrum discretæ sint, & ad defectus corrigendos tendant, an verò sint indiscretæ & contra regulam rationabiliter de Jure, vel consuetudine mitigatæ? *Priores* acceptare tenentur, non item *posteriores* ex praesumpta voluntate voventium, ut qui non nisi ad regulam, prout in tali loco rationabiliter observatur, se obligasse censentur P. Engl. *ad tit. de Const. n. 23.*

Vi voti castitatis Religiosus ab omni delectatione venerea, non tantum extra, sicut Laici sed etiam intra Matrimonium abstinere tenetur, ita ut transgrediendo duplicem malitiam

committat contra votum scilicet, & preceptum Decalogi, de cujus sacrilegii gravitate passim Moralitæ.

Vi paupertatis non tantum Domini bonorum Religiosus solenniter professus incapax est sed ei quoque illicitus redditur omnis rei temporalis usus à Praelati voluntate, & licentia saltem praesumpta, independens. *c. non dicat. causa 12. q. 1. c. 5. de Regularibus. c. 6. h. t.* Quod si quis aliter quidquam tenere deprehensus, aut convictus fuerit, is biennio activè, & passivè voce privatur, atque etiam juxta suam regulam ac ordinis constitutiones punitur. *c. 2. 4. & 6. h. t. Trid. sess. 25. de Regular. c. 2.* Insuper, si in hoc vitio proprietatis decellerit, à sepultura Ecclesiastica excluditur. *d. c. 6.* imò sepultus in loco sacro iterum effodi, & ab Ecclesia projici, ac in sterquilinio sepeliri debet. *d. c. 4. & ibi Panorm. n. 15. Barb. n. 6.* qui rectè notat ad praedictas poenas incurrendas non sufficere, quod pecunia, vel alia res pretiosa apud regulares reperta fuerit, sed prius cognoscendam esse, quod eam ut propriam tenuerit, & factum tale à violatione paupertatis religiosae excusari nullatenus possit. Atque hoc voto paupertatis tenentur quoque Praelati, quia sicut in Religiosis subditis, ita & in ipsis superflua amputare debent. Interim sint in suos liberales potius quam parci: tantò enim magis disciplina viget experientia teste, quanto uberior (intra limites tamè religiosae decentiae) Religiosis praesertim in victu, & vestitu providetur

TITULUS XXXVI

De Religiosis domibus, ut Episcopo sint subjectæ.

SUMMARIA.

1. *Quid sit domus religiosa?* 2. *Quotuplex?* 3. *Quod intentione fundatur?* 4. *Quae ejus materia, s. Quae requisita?* 7. *Quis finis?* 8. *Et seqq. Qui effectus?*

A Religiosorum statu digredimur ad eorum Monasteria, Ecclesias, domusq. religiosas.

§. I.